

Foaia Diecezană

Organul oficial al eparhiei ortodoxe române a Caransebeșului

Prețul abonamentului:	APARE DUMINECA	Prețul inserțiunilor
Parohiile cl. I. și II. pe un an 400 Lei Parohiile cl. III. și subclasă „ 300 Lei Un număr 5 Lei Pentru străinătate pe un an . . . 500 Lei	Manuscrisele nu se începiază și se adresează redacțiunii „Foaia Diecezană”. Iar banii pentru abonamente și inserțiuni se trimit administrațiunii „Tipografia și Librăria Diecezană” în Caransebeș	Pentru publicațiuni oficiale, concursuri ediție etc. publicate de 3 ori, dacă conțin până la 150 de cuvinte 120 Lei, până la 200 de cuvinte 180 Lei, de aci în sus 200 Lei

Dificultăți și pericole.

De: Prof. C. Rudneanu.

Astfel își întitulează S. Bulgakoff capitolul său, când vorbește despre prigonirile apocaliptice ce le-a suferit clerul ortodox din Rusia bolșevică.

Războiul sfânt din zilele noastre ne face să înțelegem mai bine teroarea roșie, sufletul chinuit al fraților ortodocși din Rusia Sovietică. Ideologia bolșevică a fost întruparea Sătanei și deslănțuirea forțelor lui în lumea întreagă. Barbaria asiatică a fost reînnoită în gândul și fapta rușilor sovietici. Triumful lor ar fi însemnat declinul civilizației europene și reîntoarcerea lumii la păgânismul îngrozitor de dinainte de Hristos.

Biserica ortodoxă a fost mai crunt lovită sub regimul sovietelor, ea părea, după expresia lui S. Bulgakoff, un bolnav cu o constituție robustă, dar epuizat de o boală gravă. Ea a fost anihilată fizicește, sub diferite motive politice, iar membri ei din cler, cei mai eminenți, distruși. Europa occidentală a știut prea bine, că o mulțime de episcopi și mii de preoți au căzut în mâinile călailor, — și n'a reacționat multă vreme. Și aci am putea răspunde, că Dumnezeu a vrut ca războiul sfânt să se înceapă abia acum.

Toată instrucția religioasă din școli și biserici a fost interzisă în întreaga Rusie. Toate mențiunile despre Dumnezeu, toate rugăciunile au fost proscrișe, în schimb *blasfemia* și *ateismul* au fost activate și propagate în straturi cât mai largi.

Tineretul, copii și fete, a fost îmbibat de brutalitatea sălbătăciei, în atmosfera numită a „Komsomolilor” (Uniunea tineretului rus), uniune organizată sub văzul plăcut al politicii rusești în mod public, unde actele cele mai

josnice se propagau la adresa religiei creștine. S'a făcut o degradare sistematică a sufletului tineretului creștin, o înveninare a copiilor, care a provocat o stricăciune spirituală. Această acțiune desgustătoare a fost urmată de atrocitățile publice ale *teroarei roșii*.

Din 1918 începând toate cărțile sfinte au fost arse, tot ce era religios, toate subiectele spirituale ale credinței morale, au fost arse în piețele publice, toate tipografiile aparținătoare Bisericilor, închise, sigilate și interzise. *Bibliile* și *Evangeliiile* dispăruseră încetul cu încetul. Națiunea pravoslavnică a fost lipsită de Cuvântul sfânt al Domnului și o noapte întunecată și o vieță mohorită a dominat imensitatea spațiului rusesc, unde spiritul creștin a fost încarcerat și prigonit ca și în timpul primelor veacuri ale erei creștine și poate mai grav.

În schimbul acestor cărți religioase a apărut o nouă literatură oficială cu caracter de batjocură la adresa celor sfinte, a preoților, care conținea *predica ateismului*, ura religiei expusă prin afișe caricaturale de cea mai josnică speță și cuvintele cele mai vulgare la adresa preoților, anunțau noua vieță care se începe în Rusia sovietică. *Prin violență au vott să distrugă creștinismul*.

Acestea sunt dificultățile și pericolele, cari au amenințat întreaga Europă creștină și cari tindeau să se apropie și de noi. Mulți martiri au pecetluit cu sângele lor renașterea vieții religioase a Europei noi.

Biserica ortodoxă din Rusia sovietică a trăit într'un continuu martiriu.

Poliția politică (Ceka) a ademenit câțiva șarlatani și membri nedemni ai clerului și cu ajutorul acestora a predicat o nouă renaștere religioasă, care purta numele de „Biserica Vie”. Dar această grupare nu cuprindea nicio

personalitate mai de seamă religioasă, niciun membru eminent, care putea să impună respect adevăraților credincioși. Ei erau simpli șarlatani, ariviști și răufăcători. Mișcarea aceasta n'a fost altceva decât o grupare a lingușitorilor regimului sovietic, o apologie oficială a socialismului rusesc.

Biserica ortodoxă din Rusia a trecut prin cele mai cumplite crize, deși „*Ea era o colectivitate într-o unitate a libertății și a dragostei*“.

Dumnezeu s'a îndurat de credincioșii ortodoxi ai Rusiei și a șters suferințele cele grele din noaptea întunecată a persecuțiilor și după ce au trecut prin grădina Ghetsimani, din nou răsare soarele cald al luminii creștine cu noi speranțe, cu o nouă viață.

Să fim bucuroși, că Biserica ortodoxă din nou este unită cu Hristos Mântuitorul și se roagă pentru El.

Pe pământul Transnistriei.

VI

Protodiaconul merge înainte cu cădelnița, eu urmez cu Evanghelia și crucea, după obișnuitul ceremonial al primirii arhiereului.

Se formează un cordon de soldați jandarmi, în spatele căruia se încolonează elevii tuturor școlilor, cu învățătorii și profesorii respectivi. Iată, alături, ne arată cantorul, un grup de foști „Komsomoli“. Acum pare un convoi de penitenți privind, cu un aer de mirare, toată desfășurarea acestei solemnități.

Drumul dela Prefectură până la noi, pe care are să vină Prea Sfințitul, este presărat cu flori.

E o zi frumoasă, cu soare cald... Prea Sfințitul vine însoțit de d-l Prefect și un grup de funcționari. Corul din Râbnița și apoi cel din Popeni, cântă în limba rusă: „Intru mulți ani, Stăpâne“.

Bătrânii ingenuchează cu lumânări aprinse în mână. Tineretul îi aruncă flori în cale.

E o intrare simbolică.

Prea Sfințitul pare transfigurat. Privirea blândă, înrourată, zăbovește peste fețele vlăguite și dreapta lui binecuvântă această mulțime înflorată de trăirea clipei sfinte...

Mulțimea se îmbulzește în urma noastră. Fiecare voeste să găsească un loc cât mai în față. În suita d-lui Prefect, care urcă pe tribună, în spatele nostru, asistă d-nii: Ing. agronom Virgil Ciufecu, Miron Emil, șeful of. P. T. T.,

O. Iacobescu, funcționar la P. T. T., ofițeri, funcționari, etc.

„Binecuvântarea“ pentru Sf. Liturghie, oprește forfoteala din sală. În liniștea solemnă, diaconul rostește clar, accentuat, ectenia.

Cucernicia ascultătorilor se împletește acum, cu mirarea și curiozitatea lor de a asculta o slujbă în limba moldovenească.

Corul din Popeni, care se pregătise să execute răspunsurile liturgice, ezită o clipă, impresionat de încremenirea care s'a produs instantaneu în sală, la rostirea primelor cuvinte românești din rânduala Sf. Liturghii. Sfielnic apoi, primul „Doamne miluește“ în limba rusă, se ridică din piepturile coriștilor moldoveni.

La a doua ectenie, sub conducerea cantorului, corul încearcă să aplice la melodia rusească textul românesc, fără să fi exercitat vreodată acest lucru. Se pare că va reuși. „Doamne miluește“ reușește bine, în moldoveneasca lor dulce. Dar, din nou, la „Ție Doamne“ corul revine la limba rusă. Cantorul a asudat din cauza efortului pe care-l depune. Totuși, corul l-a depășit și a luat-o iarăși pe rusește. Și așa, până la sfârșit, răspunsurile liturgice continuă, când în limba rusă când în cea română. Peste insuficiențele lui tehnice însă, noi admirăm efortul acestui cor constituit din tineri și bătrâni și admirăm, mai ales, pe acești coriști cari ne dau cea mai elocventă dovadă, că n'a amorțit niciodată glasul imnelor liturgice, pe acest pământ. Corul acesta nu s'a constituit în pripă. E vechiul cor bisericesc, de acum un sfert de veac, împropătat, în fiecare an, cu elemente tinere.

În această atmosferă, imaginația noastră transpune cu duioșie, scene din viața primilor creștini. Cam așa trebuie să fi apărut din catacombe, creștinii cari au supraviețuit sângeroaselor persecuții păgâne. Îmbrăcate în haină albă, tinerele fecioare apar din ascunzișuri, cu cântecul pe buze. Ochii bătrânilor sunt grei de lacrimi. Lacrimi de bucurie, de fericire și... de dureroase amintiri.

Și cântarea sfântă, curge ca un balzam, peste simțirile coplesite de atâtea amintiri... Nu sunt aspecte de falsă conversiune. Nu constat nimic din aspectul unei forțate convertiri, sub dictamentul conjuncturilor politice. Poporul acesta nu se „reîncreștinează“, fiindcă a rămas totdeauna creștin. El își regăsește doar, libertatea religioasă.

Lacrimile curg din ochii lui spontan, fără efort, din vibrarea aceluia intern, unde două decenii s'a zbatut dorul de a se ruga liber. Totuși însă, Biserica va avea mult de lucru cu acest popor. Credința lui hărțuită și răvășită de pri-

goane, lipsită de ajutorul păstorului suflesc, a deviat în toate sensurile.

Deocamdată, ne bucurăm sincer, că viziunea acelui popor iconoclast și apostat, care stăruia ca un coșmar în sufletele noastre când am trecut Nistrul, se destramă total în fața realității pe care o verificăm la fiecare pas.

Cei câțiva comuniști — evrei sau creștini desrădăcinați de uraganul acestei ideologii — sau aceia cari au organizat „progromurile anti-religioase” au plecat deodată cu retragerea hoardelor bolșevice sau se ascund îngrijorați de spectrul care se prăbușește inevitabil. Ei nu plâng bucuria reînvierii spirituale, ci plâng... paradisul pierdut al fărădelegilor și crimelor de tot felul. Și chiar dacă ar îndrăzni, speculând anumite situații, unii dintre aceștia, să apară în mijlocul persecuțiilor de până acum, nu s'ar simți bine și ar fi ușor recunoscuți. Ei nu se pot topi în focul credinței celorlalți, dacă au fost sinceri alieți ai Antichristului. Rămân în suspenzie și reci în aceea masă care parcă se dematerializează în fluidul mistic al credinței...

(Urmează)

Pr. Marcu Bănescu

Rolul preotului

în vremurile de astăzi.

Preotul este reprezentantul religiei în mijlocul poporului. *De aceea bine să luăm aminte, dacă în adevăr dorim ca rolul nostru și influența noastră să fie și să rămână mare!* Poporul dorește să vadă în preot pe adevăratul păstor de suflete, a cărui viață să-i fie îndreptar, căci poporul, de cele mai multe ori, în simplitatea lui, confundă instituția divină a Bisericii, cu persoana și activitatea preotului. Și trebuie să recunoaștem că poporul, în judecata lui simplă dar sănătoasă, are foarte multă dreptate, căci cum putem noi cere dela alții ceea ce noi înșine nu facem și nu dăruim societății în care trăim. Pentru acest motiv se cere preotului, astăzi mai mult ca oricând, mai multă abnegație și eroism moral. Căci dacă tu preot propovăduiești virtutea, dacă tu ești vestitorul „*credinței care mută munții*”, dacă tu, în predica ta, arăți toate relele ce au cuprins societatea, arăți urmările păcatului, atunci fără îndoială că privirile credincioșilor vor fi ațintite asupra vieții tale, căutând în viața ta să se illustreze cele propovăduite de tine de pe înălțimea amvonului! Poporul vrea să vadă în tine pe omul lui Dumnezeu, model lui de înaltă viață creștină.

S'a spus în atâtea rânduri și cu multă dreptate, că viața preotului e cartea deschisă pentru popor și predica cu cel mai mare rezultat. Viața lui trebuie să fie fără de prihană, căci mult pierde din prestigiu în fața lor, când ei nu văd în el pe slujitorul bun și binevestitorul cuvântului lui Hristos Mântuitorul, ci pe omul ambițiilor și deșertăciunilor. Viața curată a slujitorului lui Dumnezeu, e predica vie, e făclia ce luminează și pe care n'o pot birui umbrele întunecului vrăjmaș acestei vieți pământești.

Deci, pentru faptul că Biserica reprezintă supremul reazim sufletesc al națiunii, preotul ca slujitor al ei are datoria sfântă ca să lucreze la adunarea sufletelor, sub aripa ocrotitoare a Bisericii. Preotul este conducătorul sufletesc al poporului și ca serv al Domnului el trebuie să adauge la toate manifestările vieții sociale, câte ceva din sfințenia preceptelor evanghelice, pe cari el le propovăduiește. Duminecă de Duminecă și sărbătoare de sărbătoare, dela sfântul altar.

În Statul nostru creștin, Biserica este indisolubil legată de viața națiunii. Biserica noastră ortodoxă a însemnat pentru Statul român, în întreaga lui istorie, pârghia pe care și-a sprijinit existența sa ca stat în istorie. Ea a fost aceea care a ridicat pietrele de hotar în spiritualitatea românească. Mari și sfinte nădejdi sunt legate deci de preot ca îndrumător al poporului!

Biserica este organizată în cadrul Statului și Statul contribuie la susținerea Bisericii și a slujitorilor ei. Atunci oare nu este o datorie sfântă să cultivăm sufletul acestui popor, potrivit cu noile cerințe ale vremurilor de astăzi, să-l îmbărbătăm și să-l încurajăm, să nuși piardă speranța, că Bunul Dumnezeu ne va ajuta ca să ieșim cu bine din aceste grele încercări, ce s'au abătut vertiginos și din plin, asupra acestui neam, ca și asupra altora. Cine altul oare are mai multă îndatorire de a se pune în serviciul acestei cultivări a sufletului omului de astăzi — care este un element de căpetenie pentru omul de mâine — decât acel ce este moștenitor al harului dumnezeesc. Căci preotul ca slujitor al Bisericii, este tot odată și fiu al acestei națiuni și este și el legat de brazda scumpă a pământului românesc.

Preoțimea noastră a fost și în trecut luptătoare și a înțeles întotdeauna durerile și necazurile acestui neam. În vârtejul tuturor turturnilor istoriei noastre atât de sbuciumate, prin autoritatea ei morală și prin iubirea ei de neam, ei au fost aceia cari au contribuit la păstrarea patrimoniului sfânt al moștenirilor strămoșești,

la păstrarea ființei etnice a Statului și a caracterului său ortodox.

Astăzi, când atâtea dureri ne-au înconjurat și s'au abătut asupra noastră, nu putem sta nepăsători. Apelurile și glasurile cele de sus, ce se îndreaptă către noi, să nu fie luate la cunoștință numai oficial, ci din pur îndemn să ne aruncăm cu puteri noi și noi în lupta aprigă, lucrând din zori și până în noapte, în a stăvili pornirile potrivnice din om, în a-l îndruma spre binele Bisericii și al acestei națiuni și, mai presus de toate, să ne străduim a câștiga unitatea sufletească, fără de care desigur că ne vom prăbuși în fața atâtor dușmani ce se ridică tot mai amenințatori asupra noastră.

Lupta crâncenă dusă pentru viață și cucerire a dus în același timp la împietrirea inimilor și la desmembrarea sufletelor. Noi să ne străduim a le face mai bune, mai înțelegătoare, mai supuse, mai pătrunse de spiritul de dreptate, de cinste și de dragoste. Este bine ca noi pe viitor să ne ferim de a lua atitudini politice, cărora le urmează atâtea neplăceri. Ultimele evenimente ne-au convins și cred că pe oricine, că participarea activă a preoților în luptele politice nu ridică prestigiul preoțimei ci dimpotrivă îl diminuează. Preoțimea are un alt rol, sfânt și covârșitor în viața națională și socială a Statului. Și mai ales astăzi „secerișul este mult” și se așteaptă multă vrednicie dela cei ce au rolul înfrumusețării vieții oamenilor.

În vremurile de astăzi, pline de frământări și griji, trebuie să rămânem strânși legați de popor. Să ne dăruim lor astăzi toată ființa noastră. Și aceasta atât ca o poruncă a vremurilor de răscruce pe cari le trăim, cât mai ales ca o poruncă a Evangheliei Mântuitorului Iisus Hristos, ai cărei vestitori suntem.

(sfârșit).

Preot **Petru Toma**
secretar eparhial

Recenzie

Pr. Ec. Const. Moisiu : „Să stăm bine să stăm cu frică“.

Pe o întindere de peste 300 pagini, format mare, „povătuitorul liturgic pentru preoți și pentru popor” — cum își subîntitulează cartea — părintele econom Constantin Moisiu ne dă o neîntrecută călăuză pentru cunoașterea tezaurului nostru liturgic.

Titlul sugestiv află în cuprinsul bogat și

cuceritor al cărții un ecou cum nu se poate mai plăcut.

Un lapidar memento, care la fiecare obiect, la fiecare moment te oprește și pare că îți spune: griji, frate creștine, este vorba de lucruri gingașe, de lucruri sfinte. Ai intrat în biserică, impune atitudinii tale cea mai deplină cuviință. Biserica nu este un local oarecare, deși oricine intră în ea, este binevenit.

Laicismul nostru, adecă purtarea noastră superficială față cu tot ce aparține cultului, se datorește în cea mai mare parte necunoașterii depline a sensului diferitelor acte, momente și instrumente cultice. Autorul nostru, convins de aceasta, s'a decis să compună acest „povătuitor liturgic”, motivându-l cu cuvintele sântului apostol Pavel din scrisoarea doua adresată lui Timoteiu (3, 14—15) „îți scriu acestea... ca să știi cum trebuie să petreci în casa lui Dumnezeu, care este biserica Dumnezeului celui viu, stâlp și temelie adevărului“.

În literatura noastră teologică-religioasă cartea pâr. econom Constantin Moisiu are un loc deosebit de prețios. Deși rămâne incontestabilă cartea lui Mitrofanovici-Tarnavschi; este bună și valoroasă ca bogăție aceea intitulată „tezaur liturgic” a lui Dr. Badea Cireșeanu, iar mai nou o seamă de alte cărți (Procopovici, Vintilescu etc.), niciuna nu îndeplinește un rol așa de popular și, deci, de însemnat ca acest „povătuitor”. Într'o limbă adânc inspirată din limba plină de farmec a bătrânelor noastre cărți bisericești; cu o convingere caldă, a creștinului cucerit de majestatea numelui său, cartea aceasta, împestrițată cu multe citate biblice și din Sfinții Părinți, este vrednică să înpodobească orice bibliotecă.

Din sursa neepuizată de frumuseți, cităm următorul pasagiu dela pagina 185, explicarea la binecuvântarea pâinilor.

„Rânduiala binecuvântării pâinilor este foarte veche în biserica creștină. Ea își are obârșia în acele vremuri bătrâne și de adâncă evlavie, când sufletele creștinilor se revărsau în rugăciuni necurmăte, iar trupurile lor se istoveau în privegheri de toată noaptea. Pentru a se înviora puterile închinătorilor, sleite de post și rugăciune, biserica binecuvânta... o parte din pâine, vinul și untdelemnul, ce se aduceau de credincioși și apoi o împărțeau între ei spre mâncare și spre întărire“.

Nu este cel mai frumos și, departe de a fi cel mai important loc din această carte, totuși explică atât de lesne de înțeles acest uz, a cărui origine nu este bine cunoscută între poporul credincios.

Stăpân pe o limbă aleasă și pe un stil curgător, pe păr. econom C. Moisiu îl cunoaștem și din alte lucrări. Sfinția Sa a reușit să ne dea un povătuitor pentru popor, pentru care Biserica trebuie să-i fie recunoscătoare și pe care-l recomandăm cu căldură cucernicilor preoți.

F. D.

† Eroul Coriolan Mărgan

Undeva pe zonă am primit cu putere de fulger o veste care m'a uluit: avocatul Coriolan Mărgan, plutonier T. R. într'un Batalion de onoare din elita Vânătorilor de Munte, a murit viteaz pe câmpul de onoare.

Am plâns amarnic pe dragul meu coleg de liceu și consătean și am încercat să-mi închipuiesc cum a murit, dacă l-a durut rana, dacă a simțit ceva sau dacă și-a întrerupt brusc răsufierea.

Drumul i-a fost lung, apăsător de lung, trecut prin jertfe cu lacrimi și sânge, dar logodit cu lupte și credință, încât n'a dat înapoi și n'a șovăit nici o clipă. Patru luni de zile a trăit cu o intensitate unică epopeea armatei românești dela Prut la Marea de Azov. În acest timp s'a fortificat, călit, pregătit și făurit pentru furtuni.

Țara a fost cu el, a adunat-o în piept și-a iubit-o cum iubesc adevărații creștini Biserica.

Numai acest războiu sfânt a putut verifica entuziasmul lui Coriolan Mărgan, căci aici impulsivitatea sa s'a descărcat în acte demne de cele mai nobile pagini de istorie.

Simțim durerea fizică a pierderii lui fizice căci ne-a fost drag: voinic și chipeș, cu infinitul farmec al ochilor lui, lumini din înălțimi albastre, fire veselă, scăpărând de inteligență și duh, veșnic vioi și bun la suflet.

El plânge azi un sat întreg, o casă cernită unde a lăsat pentru totdeauna o mamă îndurerată și suptă de plâns și un tată bătrân istovit de puteri.

Toți Ciclovenii, simt azi jale și pustiu în sat, în case, în suflete.

Coriolan Mărgan nu mai este.

Toate însă, ca și rândurile de față, sunt flori peste mormântul său de erou. Nimic altceva. Trupul lui Coriolan care s'a dăruit pentru Țară l-am pierdut, dar sufletul său mare va dăinui peste veacuri și va străluci în catastivele de aur din Istoria Neamului.

Mormântul lui de erou ne va fi altar de rugăciune și prag de îngenunchiere cucernică pentru un neam întreg. Din aceste morminte de

eroi aprindem azi marile flăcări ale cerurilor mari românești.

Coriolan Mărgan a murit ca un nobil cavaler al crucii.

Dumnezeul părinților noștri, care ne-a ajutat și acum douăzeci și mai bine de ani, mai presus de vrednicia noastră, nu ne putea uita nici acum, când justiția națiunii române se discută iarăși cu sânge.

Fii solul neamului Coriolane și mai departe, alături de toți eroii căzuți pe frontul sfânt, pune vorbă bună și dă vânt glasului intraripat cu aripi de înger și înmoaie mila cerească pentru dreptatea Neamului tău, pentru care tu ai luptat și ai murit.

Iosif Crețu.

Predică

La Intrarea Maicii Domnului în biserică.

Iubiți creștini,

Serbăm astăzi amintirea aceluia fapt din viața Prea Curatei Fecioare Maria, când în vârstă de 3 ani fiind, a fost dusă de părinții ei, pururea pomeniții Ioachim și Ana, în templul din Ierusalim, spre a fi închinată Domnului. Aceștia adevărați neavând copii, s'au rugat lui Dumnezeu, să le dăruiască vr'un prunc, făcând vot, că dacă li-se va împlini cererea, îl vor închina lui Dumnezeu. Lungă vreme împlinirea dorinții lor a întârziat, dar după rugă fierbinți adresate Cerului, în cele din urmă bunul Dumnezeu se îndură de ei și le-a dăruit o fiică, căreia îi dau numele Maria. Ei primesc cu multă bucurie acest semn al grației dumnezeiești și spre a-și arăta adâncul lor devotament față de Domnul, ei închină această fiică a lor lui Dumnezeu la vârsta de 3 ani, spre a fi crescută la loc sfânt întru frica lui Dumnezeu ca să se deprindă încă de copilă la supunere și ascultare față de Dumnezeu. În acest loc de bună creștere și onorare a lui Dumnezeu, sfânta Fecioară Maria petrece în rugăciune și în citirea scripturilor timp de 12 ani, când apoi, din mâna preoților și a arhierelui, a primit-o rudenția sa bătrânul Iosif, un lemnar din Nazaret.

Străduințele dreptilor Ioachim și Ana de a da o creștere cât mai aleasă fiicei lor n'au rămas zadarnice, căci peste scurtă vreme fecioara Maria este învrednicită din partea Cerului; pentru religiozitatea și evlavlia ei fără seamăn a devenit însăși Maica Fiului lui Dumnezeu, a Mântuitorului nostru Iisus Hristos. Ea devine cea mai binecuvântată și mai mărită femeie din lume, iar în privința sfințeniei, întrece chiar pe îngeri. Toate popoarele creștine o fericesc, căci printrânsa s'a făcut mântuirea neamului omenesc. Iată unde a dus-o creșterea aleasă pe care a primit-o întru frica Domnului.

Pentru preamărirea acestei mame dar și pentru îndreptarea vieții noastre pe calea mântuirii se cuvine să cercetăm măcar în troacă care este chemarea preoților și în special al mamelor întru creșterea copiilor și întrucât e necesar de a-și împlini ele cu sfințenie această chemare.

Drepții Ioachim și Ana, precum și fiica lor Maică

Domnului, ne sunt nouă exemple vii cum trebuie să ne creștem și noi copiii noștri pentru a avea bucurie adevărată de dânsii și pentru ca și dânsii să ajungă la adevărata fericire.

Dragostea părinților față de copii este adeseori atât de mare încât cei mai mulți părinți își dau toată silința și nu cruță nici o jertfă, numai ca să-și vadă copiii cât mai fericiți, drept că nu toți au în vedere adevărata fericire. Mulți părinți se gândesc adecă numai la fericirea cea vremelnică a copiilor lor, cea de aici de pe pământ. Drept aceea cei mai mulți părinți se mulțumesc să-și vadă copii ajunși în situațiuni sociale cât mai înalte și mai sigure și să fie înzestrați cu averi pământești cât mai mari, pentru ca acestea să le dea lor posibilitatea să ducă un trai liniștit, lipsit de griji materiale. Acestea sunt dorințele celor mai mulți părinți din zilele noastre și numai puțini se gândesc să dea copiilor lor și o astfel de creștere sufletească ca ei în toată viața lor să se simtă legați de Dumnezeu și să nu se abată dela îndeplinirea voinii lui celei prea sfinte. Dar părinții au nu numai casă și avere să împartă fiilor lor, precum a zis înțeleptul Solomon în proverbele sale, ci au să-și crească copiii întru învățatura și certarea lui Dumnezeu (Prov. 19, 14 și Ef. 6, 4), căci numai atunci își vor împlini datorința lor cea mai sfântă și vor întemeia fericirea cea adevărată a fiilor lor. O datorie mare este aceasta ce zace pe umerii fiecărui părinte, pentru că fiecare o poate împlini. La împlinirea ei nu se recer bani, nici lucruri ce nu ar sta în puterea omului.

Dela împlinirea cu scumpătate a acestei datorințe atârnă nu numai fericirea trupeză și sufletească a copiilor, ci atârnă și fericirea Patriei și a Națiunii. Căci creșterea dată copilului mic se vede întrânsul până la avânci bătrânețe. Și aici își are rolul ei de însemnătate covârșitoare, mama.

Copiii se nasc nevinovați, cu suflete curate; sufletul lor însă e ca o tablă de ceară în care se întipăresc toate vorbele și faptele celor din jurul lor, mamă și tată. De aici datorința nespus de mare a mamelor de a păzi curăția sufletească a copiilor lor. Ei trebuiesc povățuiți cu răbdare și iubire, dacă vrem ca la bătrânețe să ne restituie toată iubirea cu care le-am încălzit copilăria. Dumnezeu a sădit atâta dragoste în inima mamei pentruca prin dragostea inimii sale să povățuiască pașii copiilor săi și să deștepte o iubire în inimile lor.

Din această iubire se naște încrederea, alipirea copiilor către mamele lor. De aici se explică și puterea mare de înrăurire ce o au mamele asupra copiilor în viața lor. Și creșterea religioasă-morală e bine să o înceapă mama cât de timpuriu, cum zice sf. Ioan Gură de Aur, „Când câmpul inimii lor este ușor de lucrat, atunci trebuie smulși spinii, atunci în etatea lor cea mai gingașă îi învață credința în Dumnezeu și în adevărurile păstrate de Biserică, atunci îl deprinde cu frumosele și sublimile învățături ale religiei și-l conduce pe calea faptelor bune.“

Bine s'a zis că sufletul unui copil este o carte deschisă, ale cărei prime pagini pline de religiozitate aparțin mamei. Religiozitatea este pentru femeie podoaba cea mai aleasă. În proverbele lui Solomon se spune că frumusețea este trecătoare, însă femeia ce se teme de Domnul, aceea se va lauda. Frica de Dumnezeu și rușinea de oameni sunt cei doi stâlpi puternici cari trebuie să stea la baza educației. Experiența veacurilor trecute a dovedit cu prisosință că educația făcută pe baza acestor reguli a dat cetățeni cinstiți, gata a se jertfi pentru

binele obștesc. Toți bărbații de seamă au avut mame model. Avem exemple în mama lui Atanasie cel Mare, Vasile, Sf. Grigore de Nasianz, încât filozofii păgâni au exclamat: „Minunate mame mai au creștinii aceștia“.

Când în urma revoluției franceze moravurile tare s'au stricat, încât era teama că de vor continua așa, vor pieri ca națiune, Napoleon cel mare exclamă: „Creșteți mame!“ Într'adevăr, moralitatea unei societăți și a unui popor e un certificat de vrednicia mamelor aceluia neam.

Astăzi aproape toate neamurile se plâng că a slăbit mult simțul moral și aceasta e din cauză că mamele își neglijează datoria de educatoare, crescătoare a copiilor lor, și îi lasă pe seama doicelor și a servitoarelor. Ba, ce e mai mult, unele nu mai vreau să aibă copii, iubesc mai mult lumea și plăcerile ei decât copiii.

Gânditu-v'ăți mamelor o clipă asupra înaltei voastre meniri de a crea trupeză și sufletește o lume nouă? Pe brațele voastre se ridică lumea de mâine, din sufletul vostru se împărtășește cugetul generației viitoare, prin gura voastră vorbește trecutul cu viitorul.

Fie ca cuvintele acestea să nu cază pe cale, nici pe piatră, ci toate pe pământ bun și roditor, ca să producă însuși rod sufleteș acum și întotdeauna. Amin.

Prot. Dr. Zeno Muntean

Ș T I R I

Personale. P. Sf. Sa episcopul nostru *Veniamin* a plecat în ziua de 25 Noembrie a. c. la București pentru rezolvirea mai multor chestiuni de interes bisericesc și s'a reîntors, Luni, 4 Decembrie a. c. la reședință.

Apelul Marelui la facerea de milostenie. Un apel cu adevărat creștinesc și patriotic a adresat d-l Mareșal Ion Antonescu pentru adunarea de ofrande pe seama populației sărace. Apelul este binevenit, acum de sfintele sărbători se cade să intre o rază de mângăere și în cea mai necăjită casă. Preoții noștri, deși în strâmtorare și ei, vor ajuta ca întotdeauna, ducerea la bun sfârșit a acestei laudabile inițiative a Conducătorului.

„Biserica Bănățeană“, organul oficial al eparhiei Timișorii închină, din prilejul Sf. Andrei, numărul din 30 Noembrie a. c. familiei nobile Mucsonyi, care a dat în trecut mulți bărbați iluștri Bisericii ortodoxe și neamului românesc din Banat.

Pomenirea mitropolitului Andrei. Continuând firul unei vechi și sănătoase tradiții, studenții Academiei noastre teologice au comemorat pe nemuritorul arhiepiscop și mitropolit Andrei Baron de Șaguna.

Sâmbătă după amiază la orele 6 în aula Internatului s'a desfășurat un program, destul de bogat: cuvântul de deschidere al p. profesor Dr. P. Rezuș, conferința stud. Gheorghe Milovan, câteva puncte corale și declamări. Au asistat d-nii consilieri și secretarul eparhiei, protodiaconul episcopesc T. Roșca și corpul profesorilor dela Academie.

Mâinezi, Duminecă, ziua sfântului Andrei, în biserică noastră catedrală s'a făcut pomenirea marelui mitropolit, oficiindu-se parastas de către preoții-profesori dela Academie.

Comemorarea familiei Mocionyi în Timișoara. Din inițiativa sfinței episcopii a Timișorii, în cadrul unui festival artistic, dat la Teatrul Național Dumineca trecută, s'a comemorat familia Mocionyi. În cadrul unui impunător program artistic, păr. protopop și consilier Dr. Ștefan Cioroianu a conferențiat eternizând rolul important românesc din trecut al membrilor acestei ilustre familii românești.

COMUNICAT.

Nr. 6720 B. ex 1941.

On. Minister al Culturii Naționale și al Cultelor dispune telegrafic ca în ziua Sf. Nicolae, Ierarhul milei, și în Dumineca următoare (7 sau 14 Dec.), preoțimea noastră parohială prin predici și îndemnuri potrivite, să îndemne pe credincioși ca să răspundă cu tot entuziasmul, contribuind cu obolul lor la ajutorarea săracilor conform apelului lansat de d-l Mareșal Antonescu.

Ofrandele vor fi folosite pentru ajutorarea, de sf. Sărbători, a populației sărace, iar eventualul prisos să ni se trimită îndată încoaci.

Caransebeș, în 5 Decembrie 1941.

Consiliul eparhial.

Note oficiale

Nr. 6736 Sc. 1941.

Zilele acestea a eșit de sub tipar „Calendarul Românului 1942“, cuprinzând, pe lângă partea calendaristică îndătinată, o bogată parte literară cu o dare de seamă despre festivitățile instalării din vara anului 1941; cu interesante informațiuni din viața religioasă din Basarabia și Transnistria sub bolșevici, comunicate de echipa noastră misionară și alte articole de conținut didactic și religios, de actualitate, printre cari se cuprind poezii și scurte învățături pentru viață.

Gospodarii încă au partea care-i interesează, dimpreună cu semnarea târgurilor.

Deoarece calendarul servește înainte de toate ca și o carte de largă propagandă culturală și religioasă, fiecare Oficiu Parohial va distribui calendarele primite, urmând să trimită costul aceluia direct încoaci, până la 31 Ianuarie 1942.

Pentru uzul Oficiului Parohial și pentru biserică se trimit câte două calendare cu șematism. Celelalte au un șematism redus.

Comunicând acestea, atragem atențiunea On. Preoțimi că în afară de Calendarul nostru să nu primească nici un fel de calendar trimis din altă parte.

Caransebeș, în 5 Decembrie 1941.

Episcop:

† **VENIAMIN**

Consilier referent:

Nicolae Cornean

Nr. 5724 B. ex 1941.

Sântul Sinod, în ședința sa dela 24 Octombrie a. c., deliberând asupra propunerii On. Minister al Culturii Naționale și al Cultelor de a se preciza dacă pe viitor vor mai funcționa consistoriile spirituale, ca instanțe

disciplinare și judecătorești, sau vor fi simple comisii de disciplină, a luat următoarea hotărâre.

„Până la modificarea legii de organizare bisericească și a regulamentului de procedură al instanțelor disciplinare și judecătorești ale clerului, rămân în vigoare dispozițiunile Nr. 1066/938, aprobate de sântul Sinod în ședința sa dela 9 și 10 Decembrie 1938, menținându-se comisiunile de disciplină eparhiale cu caracter consultativ“.

Ceeace se comunică tuturor spre știre, în legătură cu Notele oficiale Nr. 1832 B. ex 1938 din 4 Aprilie 1938 și Nr. 2110 B. ex 1938 din 30 Aprilie 1938.

Caransebeș, din ședința Consiliului eparhial, ținută la 22 Noembrie 1941.

Episcop:

† **VENIAMIN**

Consilier referent:

Prot. R. G. Ancușa

CONCURSE

În baza ordinului Venerabilului Consiliu eparhial Nr. 6006 B. ex 1940 din 19 Decembrie 1940, se publică concurs, cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Foaia Diecezană“, pentru postul de preot la parohia de clasa III-a din comuna Bolvașnița, protopresbiteratul Caransebeșului.

I BENEFICII:

1. Sesiunea parohială în estindere de 30 jugăre 1000 stj. □
2. Birul parohial și veniturile stolare uzitate.
3. Casă parohială cu grădină și intravilan de 270 stj. □ cu supraedificatele economice necesare.

II ÎNDATORIRI:

Preotul ales este obligat a-și împlini toate datorințele preoțești și pastorale, a predica regulat în fiecare Duminecă sau sărbătoare și a catehiza la școala primară, fără nici o altă remunerație.

Toate impozitele după beneficiile de mai sus cad în sarcina preotului ales.

Cei ce doresc să ocupe acest post, întrucât vor avea cvalificațiunea cerută pentru parohii de clasa II-a, precum și binecuvântarea P. S. S. Episcopului eparhial, să-și înainteze cererile, adresate consiliului parohial ort. rom. din Bolvașnița, prin Prea On. Oficiu Protopopesc al Caransebeșului.

Reflectanții se vor prezenta, pe lângă prealabila încunoștiințare a Prea On. Domn protopresbiter tractual, în vreo Duminecă sau sărbătoare în sf. biserică spre a-și arăta dexteritatea în cântare, tipic și oratorie, însă nicidecum în ziua de alegere.

Bolvașnița, din ședința consiliului parohial, ținută a 27 Iulie 1941.

Președinte: **Ioan Muntean**
adm. parohial

Secretar: **Simion Dala**

În conțelegere cu oficiul protopresbiteral.

Pr. Ișaja Suru
adm. protopopesc

2—3

Cu provocare la ordinul Venerabilului Consiliu eparhial Nr. 4691 B. ex 1941, ddto 4 Octombrie 1941 consiliul parohial ort. rom. din comuna Var, protopresbiteratul Caransebeșului, publică concurs pentru ocu-

